

Rootelin oikea koko ja oikeudenmukainen työnjako

Suomen Kihlakunnanulosottomiesten
Yhdistys ry:n opintopäivä 17.11.2012 Oulussa

Reijo Junkkari, johtava kihlakunnanvouti
Oulun seudun ulosottovirasto

Rootelijaon uudistaminen – hyödyt:

- Riskienhallinta paranee
 - Työtavoista johtuvat riskit
 - Työntekijäriskit
- Lisää euromääräistä kertymää
- Yhtenäistää viraston ulosottokäytäntöjä
- Parantaa dokumentointia Uljakseen
- Työ ei personoidu kihlakunnanulosottomieheen

Rootelijaon uudistaminen – haitat:

- Lisää kihlakunnanulosottomiesten ja toimiston työmäärää
- Vaikeuttaa asiakaspalvelua
- Hidastaa realisoitien etenemistä
- Vaikeuttaa vaativaa perintää

Rootelijaon uudistaminen - tiheys

- Rootelijaosta tulisi olla suunnitelma, jossa on määritelty, kuinka usein ja miten rootelijakoa uudistetaan
- Hyvä uudistustiheys 3-4 vuotta
- Ensin työparit keskenään
- Ei ilman erityistä syytä tiheämmin kun kahden vuoden välein

Rootelijaon uudistamisen toteuttaminen

- Lähtökohta velalliskohtainen jako
 - Joko yhdet aakkoset tai luonnolliset ja juridiset henkilöt omina aakkosinaan
- Uutta rootelijakoa ei välttämättä kannata toteuttaa vanhan jaon pohjalta
 - Kokonaan uusi lähtökohta antaa tasavertaisen lähtökohdan
 - Laskennallisesti helpoin toteuttaa
- Vanhan jaon pohjalta lopputulos voi muodostua pirstaleiseksi eivätkä rootelit vaihdu riittävästi
- Kansalaisten yhdenvertaisuutta ei saa loukata
 - Ei väestöryhmään kuulumiseen perustuvia jakosääntöjä
 - Viraston sisäisellä rootelikierrolla tarjotaan mahdollisuus vaihtaa rootelia

Aakkosjaon vaihtoehdot?

- Aluejako maaseudulla
- Juridisille ja luonnollisille henkilöille eri rootelit
 - Antaa mahdollisuuden erikoistua joko luonnollisiin tai juridisiin henkilöihin
 - Syntyy uusia erilaisia tehtäväkuvia
 - Tarjoaa mahdollisuuden tehtäväkiertoon
 - Nykyinen virkaehtosopimus ei tue erikoistumista

Rootelijaon uudistaminen ja juridiset henkilöt

- Henkilöyhtiöt (Ky ja avoin yhtiö) siirretään ensimmäiselle vastuunalaiselle luonnolliselle henkilölle
- Velallisena oleva osakeyhtiö siirretään velallisena olevalle tosiasiallisena toimijalle
 - Tosiasiallisena toimijana pidetään esimerkiksi toimitusjohtajaa, hallituksen puheenjohtajaa, osakkeiden omistajaa, prokuristia, tilinkäyttöoikeuden haltijaa
 - Ei laiteta etusijajärjestykseen, vaan kihlakunnanulosottomiehet päättävät keskenään kenelle asia keskitetään
 - tosiasiallisen toimijan yhtiöt keskitetään yhdelle vastaavalla kihlakunnanulosottomiehelle
 - Yhdistäminen tehdään heti eräpäivän jälkeen riippumatta siitä maksaako velallinen saatavaa
 - Yrityssaneerausta ja konkurssia odottavia velallisia ei siirretä

Rootelin oikea koko?

- Lähtökohtana rootelijaolle on tasajako
- Tasajaosta poikkeamiselle tulee olla vahvat perusteet
 - Aluejako
 - Perehdyttämisjakso
 - Työsuojelulainsäädäntö
 - Puutteellinen työsuoritus

Erikokoiset rootelit?

- Voidaan alentaa niin alas kuin työssä suoriutuminen edellyttää
- Yläraja määrä, jossa työsuojaus ei vaarannu

Vaihtoehtoisia työnjakoja - perintäryhmät -

- Mahdollisuus kehittää työnjakoa
 - Erikoistuminen
 - Oman erikoisosaaminen hyödyntäminen
 - Helpottaa etätyötä

Vaihtoehtoisia työnjakoja - osa-aikatyö -

- Lähtökohtaisesti oma roolisi
 - Tuloksellisen tehtäväkuvan laatiminen muutoin varsin haastavaa
- Lyhyet työ- ja eläkejaksot vähentävät osa-aikatyön vaikutusta viraston muuhun työhön
 - Viikko työssä – viikko eläkkeellä
- Perintäryhmä helpottaa esimiestyötä ja parantaa asiakaspalvelua

Oikeudenmukainen työnjako suhteessa suoritusarvioon

- Työsuorituksen ollessa alentunut, ensisijainen keino on suoritusarvio ja kehittämiskohteista sopiminen
 - Suoritusarviota ei saa alentaa suoraan vaan vasta kuuden kuukauden kuluttua, ellei työsuoritus korjaannu
- Tuloksellisuuden ongelmien jatkuessa myös rootelia voidaan pienentää

Rootelin pienentämisen suhde oikeudenmukaiseen työnjakoon

- Virastossa tulee olla sovittuna rootelin pienentämisen periaatteet
- Alentaminen sovitaan määräajaksi, jonka kuluessa kehitystä seurataan
- Alentamisen aikana kihlakunnanulosottomiehen tuloksellisuuden kehittämistä tuetaan koulutuksella, esimiestyöllä ja työnohjauksella

Oikeudenmukaisuus

Oikeudenmukaisuus tarkoittaa oikeamielisyyttä, sitä mikä vastaa yleistä oikeuskäsitystä.

Käsitteet oikeudenmukaisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus liittyvät läheisesti yhteen.

Ihminen sinänsä on arvokas ja yhdenvertainen oikeuksien ja velvollisuuksien suhteen.

Kaikissa on jotain yhteistä, jonka vuoksi ihmisiä on kohdeltava oikeudenmukaisesti.